

Inauguracja Roku Przewodników Sudeckich

Koło Przewodników Sudeckich Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze oraz Muzeum Karkonoskie w poniedziałek 20 lutego 2023 roku zaprosili na spotkanie inaugurację obchodów: Rok 2023 – Rokiem Przewodników Sudeckich – ogłoszonym przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego.

Powitanie gości, od prawej: Julita Izabela Zaprucka (dyrektor Muzeum Karkonoskiego), Piotr Gryszel (prezes Koła Przewodników Sudeckich), Tomek Miszczyk (wiceprezes KPS). Foto: Krzysztof Tęcza

Gości przywitała Julita Izabela Zaprucka dyrektor Muzeum Karkonoskiego. Na wstępie przekazała pozdrowienia od marszałka Województwa Dolnośląskiego pana Cezarego Przybylskiego, który niestety nie mógł dojechać na spotkanie. Przywitała pozostałych gości: wiceprzewodniczącego Sejmiku Dolnośląskiego Jerzego Pokoja, prezesa KARR pana Huberta Papaja. Przybliżyła historię powstania jednostki oraz omówiła wspólne działania Muzeum z Kołem Przewodników Sudeckich oraz Oddziałem PTTK „Sudety Zachodnie”.

Prezes Koła Przewodników Sudeckich dr hab. Piotr Gryszel prof. UEW przypomniał wszystkim, że oprócz obchodów Roku Przewodników Sudeckich w obecnym roku mamy piękny jubileusz – 70-lecie istnienia Koła Przewodników Sudeckich. Koło powstało 18 października 1953 roku. Przypomniał także, że oprócz Międzynarodowego Dnia Przewodnika Turystycznego zainicjowanego 21 lutego 1990 roku przez Światową Organizację Przewodników Turystycznych w naszym regionie od wielu lat przewodnicy świętują w dniu 10 sierpnia podczas spotkań ludzi związanych swoją pracą czy pasją z górami na Śnieżce. Dzień św. Wawrzyńca, patrona przewodników, obchodzony jest niezwykle uroczysto, a jego ukoronowaniem jest odprawienie mszy świętej na najwyższym szczycie Karkonoszy.

Miłe słowa pod adresem przewodników wypowiedział wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Jerzy Pokój, który także jest przewodnikiem sudeckim. Przypomniał, że słowa przekazywane przez przewodników turystom są nieustającą promocją naszego regionu. To bowiem co powie przewodnik podczas swojej pracy „pójdzie” w świat wraz z tymi do których były one

skierowane. Dlatego należy doceniać wiedzę, zaangażowanie i doświadczenie przewodników, bo te właśnie przymioty nieraz wyzwoliły w turystach miłość do gór co przekładało się na ich późniejsze powroty w nasze piękne okolice. Jerzy Pokój swoje wystąpienie podsumował słowami: „Góry tylko wtedy mają sens gdy jest w nich człowiek. Przeżywający swoje klęski i zwycięstwa, zabierający coś z tych przeżyć z sobą w doliny”.

Foto: Krzysztof Tęcza

Hubert Papaj przewodniczący Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego odniósł się zarówno do jubileuszu 70-lecia Koła jak i do ogłoszonego Roku Przewodników Sudeckich. W swoich rozważaniach zastanawiał się czego tak właściwie należy życzyć przewodnikom z takich okazji. Tym bardziej, że w jego ocenie przewodnik sudecki to nie jest zawód, to jest misja. Przewodnicy bowiem odpowiadają za bezpieczeństwo i zdrowie powierzonych im turystów, odpowiadają za merytoryczną, fachową wiedzę o naszym regionie, który bez wątpienia jest wyjątkowy. Dlatego jego życzenia dotyczyły przede wszystkim zdrowia i chęci do ciągłej pracy dającej wymierne korzyści zarówno dla turystów, dla regionu jak i dla nich samych.

Po tych wszystkich miłych słowach Piotr Gryszel wręczył zasłużonym przewodnikom stosowne wyróżnienia. Zwyczajem podczas kolejnych jubileuszów jest wręczanie dyplomów za długoletnią pracę, przede wszystkim za 50 lat działalności. Niestety ponieważ pół wieku temu nie skończył się żaden kurs na dzień dzisiejszy nie mamy żadnej osoby z takim stażem. Aby temu zaradzić Zarząd Koła postanowił uhonorować tych, którzy pracują przy organizacji kolejnych kursów czyli wykładowców i instruktorów oraz organizatorów i kierowników. Dlatego też poprosił Jerzego Pokoja by ten wręczył przyznane wyróżnienia. Dyplomy otrzymali m.in. kierownicy kursów przewodnickich, obecny - Andrzej Mateusiak, i poprzedni - Zenon Kędziora, wykładowcy: Antoni Witczak, Mirosław Andrzejewski, Zbyszek Bogaczyk, Andrzej Brzeziński, Andrzej Ciosański, Olga Danko, Marek Dobrowolski, Ewa Kiraga-Wójcik, Krzysztof Lisowski, Tomasz Nasiółkowski, Stefan Okoniewski, Krzysztof Paul, Jacek Potocki, Jarosław Szczyżowski, Arkadiusz Wichniak, Tomasz Miszczyk, Ewa Parafianowicz.

Foto: Krzysztof Tęcza

Ponieważ przewodnicy nie pomijają żadnej okazji do poszerzania swojej wiedzy po części oficjalnej spotkania zaplanowano część wykładową. Tym razem obecni wysłuchali wykładu dr hab. Dagmary Adamskiej z Wydziału Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, która uważana jest obecnie za jednego z największych autorytetów historii Dolnego Śląska szczególnie w odniesieniu do okresu średniowiecza. Pani profesor przybliżyła metody swoich badań nad osadnictwem średniowiecznym na terenie Dolnego Śląska, ze szczególnym uwzględnieniem rejonu położonego „w cieniu Gór Olbrzymich”. Swoje badania podzieliła na kilka okresów tak by móc zawrzeć w poszczególnych omówieniach więcej szczegółów. Pierwszy etap to okres do 1250 roku kiedy teren był silnie zalesiony, a poszczególne osady znajdowały się daleko od centrów administracyjnych. Funkcjonowały wówczas szlaki handlowe (Zgorzelec – Wrocław i Żytawa – Bogatynia – Kamienna Góra) oraz trasy komunikacyjne (Czeska Droga i Śląska Ścieżka). Etap drugi obejmuje okres lat 1250-1278 czyli do śmierci Bolesława Rogatki uważanego za kolonizatora realizującego swój plan osadniczy. Etap trzeci rozpoczynający się od śmierci księcia trwa aż do początków XIV wieku. Wyróżnia się jeszcze etap czwarty czyli okres od około 1320 roku do 2 połowy XIV wieku. To wówczas miało miejsce uformowanie kręgów administracyjnych wokół miast, w tym wokół Jeleniej Góry. Etap piąty od XIV do początków XVI wieku to okres poszukiwań i wydobywania kopalni, łamania monopolu Jeleniej Góry oraz wkraczanie osadnictwa w tereny górskie. Pani profesor odniosła się także do niewyjaśnionej do końca daty założenia Jeleniej Góry oraz zamku wzniesionego nad miastem. Według badań wychodzi, że zamek może być starszym elementem niż pozostała zabudowa miasta nad Bobrem. Pewnikiem jest, że w roku 1288 Jelenia Góra funkcjonowała już jako organizm miejski. Tomek Miszczyk współautor książki o średniowieczu wydanej przez Muzeum Karkonoskie wygłosił słowo wstępne.

Trzeba przyznać, że spotkanie inaugurujące obchody Roku Przewodników Sudeckich było bardzo udane. Nie tylko wspomniano początki naszego koła przewodnickiego, uhonorowano wyróżniających się jego członków ale także obecni mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy o bardzo ciekawe informacje z okresu, który uważany jest wciąż za jeden z bardziej tajemniczych w dziejach naszego regionu.

Krzysztof Tęcza